

Til lovforslag nr. L 227. Betænkning afgivet af kommunaludvalget den 19. marts 1986

## Betænkning

over

### Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner

(Ændring af tilskudsnedsettelse vedrørende anlægsudgifter)

Udvalget har behandlet lovforslaget i et møde.

Der er stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *flertal* (det konservative folkeparti, venstres, det radikale venstres, kristeligt folkeparti og de frie demokraters medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet henviser til, at regeringen snarest vil udarbejde en redegørelse om løsningen af asbestproblemet i kommunale institutioner, og at regeringen, bl.a. på dette grundlag, vil forhandle med de kommunale organisationer om de kommunaløkonomiske virkninger heraf. Det er flertallets opfattelse, at folketingets stillingtagen til dette spørgsmål bør afvente disse forhandlinger.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget, da det indebærer en beskeden lempelse af statsafgiften på kommunale og amtskommunale anlægsarbejder for industrihuse, der opføres med egnsudviklingsstøtte. Lempelsen er dog kun af en størrelsesorden på ca. 7 mill. kr.

Også udskydelsen for indsendelse af reviderede budgetter og indbetaling af a conto-beløb for statsafgiften med en måned kan socialdemokratiet støtte.

Baggrunden for denne udskydelse er ikke den i bemærkningerne angivne, men deri-

mod, at kommuner og amtskommuner endnu ikke har modtaget besked om dispensation for energiinvesteringer. Det er et helt urimeligt smøleri fra energiministerens side over for kommunerne og må betegnes som ganske uacceptabelt.

Mindretallet har stillet ændringsforslag om, at arbejdsmiljøforanstaltninger fritages fra strafafgiften, uanset om den kan betegnes som en anlægs- eller en driftsomkostning. Mindretallet vil, indtil det modsatte er bevist, nægte at tro på, at partier vil kræve en strafafgift af amtskommuner og kommuner for at fjerne en kræftrisiko. Forkastes ændringsforslaget, skal der også betales afgift for udskiftning af asbest- og karlitlofter.

Bliver de af mindretallet stillede ændringsforslag forkastet, vil mindretallet støtte socialistisk folkepartis ændringsforslag, der er mindre vidtgående, da det kun omhandler udskiftning af asbest- og karlitlofter, men ikke andre arbejdsmiljøforanstaltninger.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkeparti medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for socialdemokratiets ændringsforslag, hvis gennemførelse ville betyde, at kommunale arbejdsmiljøforanstaltninger i almindelighed ville blive fritaget for diverse statsbøder. Men af realistiske grunde har mindretallet imidlertid valgt at stille mindre vidtgående ændringsforslag, som helt præcist fritager kommunale udgifter til arbejder, der er iværksat som følge af myndighedskrav om

fjernelse af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest, for de nævnte statsbøder. Når mindretallet anser disse ændringsforslag for mere realistiske, hænger det sammen med en tiltro til, at selv det radikale venstre vil medvirke til, at kommunerne ikke økonomisk straffes, fordi man forsøger at standse en konstateret kræfttrisiko ved at fjerne de omtalte materialer. Mindretallet er naturligvis enig med socialdemokratiet i, at alle arbejdsmiljøforanstaltninger burde fritages for afgifter, men de radikales manglende generelle forståelse for arbejdsmiljøproblemer taget i betragtning mener mindretallet, at dets mindre vidtgående forslag vil have større chancer for at samle et flertal i folketinget.

Om ministerens lovforslag vil mindretallet bemærke, at der med friholdelsen for statsafgiften af kommunale investeringer i industrihuse, der støttes efter egnsudviklingsloven, kun er taget fat på et mindre hjørne af alle de absurditeter, som indgrebet i kommunernes økonomi, der blev vedtaget af folketingets flertal kort før jul, har medført. Mindretallet er stadig af den opfattelse, at det pågældende indgreb generelt var og er urimeligt, men vil ikke afvise at medvirke til at rette på urimelighederne, hvor det er muligt at samle et flertal.

### Ændringsforslag

#### Til § 1

Af et *mindretal* (S):

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 10, stk. 15, og § 17, stk. 15, indsættes efter »forsyningsvirksomheder« ordene: »samt udgifter til arbejdsmiljøforanstaltninger«.

Af et *mindretal* (SF):

2) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 10, stk. 15, og § 17, stk. 15, indsættes efter »forsyningsvirksomheder« ordene: »samt udgifter til arbejde iværksat som følge af myndighedskrav om fjernelse m.v. af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest«.

Af et *mindretal* (S):

3) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 10 a, stk. 1, indsættes efter »miljøforanstaltninger,« ordet: »arbejdsmiljøforanstaltninger,«.

Af et *mindretal* (SF):

4) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 10 a, stk. 1, indsættes efter »bindende kontrakt« ordene: », samt anlægsudgifter som følge af myndighedskrav om fjernelse m.v. af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest«.

Af et *mindretal* (S):

5) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 10 a, stk. 2, indsættes efter »anlægsudgift« ordene: », bortset fra anlægsudgifter vedrørende arbejdsmiljøforanstaltninger«.

Af et *mindretal* (SF):

6) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 10 a, stk. 2, indsættes efter »anlægsudgift« ordene: », bortset fra anlægsudgifter som følge af myndighedskrav om fjernelse m.v. af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest«.

Af et *mindretal* (S):

7) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 17 a, stk. 1, indsættes efter »miljøforanstaltninger,« ordet: »arbejdsmiljøforanstaltninger,«.

Af et *mindretal* (SF):

8) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 17 a, stk. 1, indsættes efter »bindende kontrakt« ordene: », samt anlægsudgifter som følge af myndighedskrav om fjernelse m.v. af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest«.

Af et *mindretal* (S):

9) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 17 a, stk. 2, indsættes efter »anlægsudgift« ordene: », bortset fra anlægsudgifter vedrørende arbejdsmiljøforanstaltninger«.

Af et *mindretal* (SF):

10) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 17 a, stk. 2, indsættes efter »anlægsudgift« ordene: », bortset fra anlægsudgifter som følge af myndighedskrav om fjernelse

m.v. af karlitlofter samt plader og andre materialer, der indeholder asbest».

### Bemærkninger

Til nr. 1, 3, 5, 7 og 9

Ændringsforslagene vil friholde arbejdsmiljøinvesteringer for 20 pct.s-afgiften, der pålægges anlægsinvesteringer, for hvilke der ikke inden 4. december 1985 er indgået bindende kontrakt.

Da der også kan forekomme situationer, hvor vedligeholdelsesarbejder og forbedringsarbejder, der er arbejdsmiljøbegrunderet, medregnes som driftsudgifter, fritages disse udgifter for at indgå i grundlaget for beregningen af kommunernes og amternes afgift som følge af et højere aktivitetsniveau i 1986 end i 1984.

Ændringsforslagene har ikke mindst sin baggrund i problemerne med arbejdsmiljøet, hvor der er benyttet asbest- og karlitlofter.

Ændringsforslagene sikrer altså bl.a., at staten ikke kan opkræve en statsafgift på forbedringer, hvis formål er at fjerne en kræfttrisiko.

Loven åbner ikke mulighed for, at indenrigsministeren kan dispensere for disse arbejder, i sin nuværende form, hvorfor det er nødvendigt, at ændringsforslagene vedtages.

Såfremt staten ikke skal opkræve en statsafgift på helt nødvendige arbejdsmiljøforbedringer som f.eks. udskiftning af asbest- og karlitlofter, er det således nødvendigt, at socialdemokratiets ændringsforslag vedtages.

Til nr. 2, 4, 6, 8 og 10

Baggrunden for ændringsforslagene er de mange målinger, der for øjeblikket bliver foretaget landet over på statslige, amtslige og kommunale institutioner som f.eks. gymnasier, skoler, børnehaver, rådhus osv., hvor der konstateres en alarmerende tilstedeværelse af fibre fra asbest- og karlitplader, som er brugt ved byggeriet af de pågældende institutioner.

Der er tale om et ganske alvorligt sundhedsmæssigt problem. Samtidig er forslagsstillerne generelt af den opfattelse, at et sundt indeklima må være en selvfølge for brugere af institutioner, uanset om man er elev eller ansat. På baggrund af de allerede nævnte målinger rundt om i landet foretaget af arbejdstilsynet eller bedriftssundheds-tjenesten er det klart, at de nævnte plader må udskiftes hurtigst muligt.

I mange amter og kommuner er man indstillet på at udskifte asbest- og karlitpladerne. Men det er for de fleste folkevalgte komplet uforståeligt, at der foruden udgifterne til selve udskiftningen af pladerne kan påregnes en statsafgift på 20 pct., hvis udskiftningen betragtes som en kommunal anlægsudgift. I de kommuner, hvor udskiftningen kommer til at figurere på driftsregnskabet, er der risiko for en ekstraudgift på 100 pct. i form af en »bøde« til staten. Disse merudgifter er en følge af det indgreb over for kommunernes økonomi, som regeringen og de radikale fik vedtaget i folketinget i forbindelse med den såkaldte »julepakke« i december 1985.

Ændringsforslagene tilsigter at friholde kommunerne for disse ekstraudgifter.

*Karen Højte Jensen (KF) nfm. Flemming Jensen (KF) Lizzie Lichtenberg (KF)*

*Lis Aaltonen (KF) Svend Heiselberg (V) Niels Anker Kofoed (V) Maisted (FD)*

*Steffensen (KrF) Hanne Andersen (S) Dorte Bennedsen (S) Tove Lindbo Larsen (S)*

*Lerke (S) Henning Rasmussen (S) fmd. Taanquist (S) Agerschou (SF)*

*Tommy Dinesen (SF) Ole Vig Jensen (RV)*

Partierne CD, VS og FP havde ikke medlemmer i udvalget.